

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2023. január 23.

Az Európai Számvevőszék megvizsgálja az uniós finanszírozás jogállamisági biztosítékait

Az Európai Számvevőszék megkezdte annak értékelését, hogy az Európai Bizottság eredményesen védte-e az Unió pénzügyi érdekeit a jogállamisági elvek tagállami megsértésének eseteivel szemben. A számvevők megvizsgálják, hogy az Unió végrehajtó szerve milyen lépéseket tett annak biztosítására, hogy a tagállamok csak akkor részesüljenek uniós forrásokban, ha tiszteletben tartják a jogállamisági elveit. Az ellenőrzés középpontjában az uniós kohéziós politika és a Covid19-válság utáni helyreállítás finanszírozása áll majd.

„A jogállamiság megsértése, például a korrupció megfelelő kivizsgálásának elmulasztása vagy a bírói függetlenség hiánya jelentős pénzügyi következményekkel járhat az Unión belül, és az uniós pénzekkel való visszaéléshez vezethet a tagállamokban – jelentette ki Annemie Turtelboom, az ellenőrzést vezető számvevőszéki tag. – Ellenőrzésünk célja annak meghatározása, hogy a Bizottság eredményesen alkalmazza-e a rendelkezésére álló eszközöket az uniós költségvetésnek a jogállamiság megsértésével szembeni védelmére, különösen a kohézió és a helyreállítás finanszírozása terén.”

A jogállamiság az Unió egyik alapvető értéke, amely abban áll, hogy a társadalom minden tagjára egyformán vonatkozik a törvény, a bíróságok függetlenül és pártatlanul működnek, és érvényesül a hatalmi ágak szétválasztása. Az Unió a jogállamiság tagállami érvényesítése érdekében jogi, pénzügyi és nyomonkövetési eszközöket, valamint egyéb mechanizmusokat fejlesztett ki. Ezek közé tartozik az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus, a kötelezettségzegési eljárások és az éves jogállamisági jelentések. Ezenkívül az Unió 2020-ban megállapodott az uniós költségvetés egészére érvényes gondos pénzgazdálkodás védelmét szolgáló feltételrendszer szabályairól. Ezek a szabályok előírják, hogy bizonyos feltételek fennállása esetén a jogállamiság súlyos megsértése nyomán fel kell függeszteni, csökkenteni vagy korlátozni kell az országok uniós finanszírozáshoz való hozzáférését. Ilyen védintézkedésekhez eddig csak Magyarország esetében folyamodtak (2022 decemberében): itt három uniós kohéziós program keretében juttatandó források 55%-ának felfüggesztése várható. A kohéziós politikai alapokra, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre – vagyis az uniós helyreállítási csomag oroszán részére – vonatkozó pénzügyi szabályok további jogállamisági biztosítékok beépítését is lehetővé teszik.

Az ellenőrzés az Unió pénzügyi érdekeinek a jogállamiság megsértésével szembeni védelmére illetően három különböző területre összpontosít. Ezek: az uniós feltételrendszerrel szőló

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett ellenőrzési előzetesről, amely itt olvasható: eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

rendeletnek, valamint a 2021–2027-es kohéziós politikai alapokra, illetve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre alkalmazandó szabályoknak a Bizottság általi alkalmazása.

Az ellenőrzés a mintában szereplő hat országra nézve vizsgálja a Bizottság intézkedéseit. Ezek az országok: Bulgária, Görögország, Olaszország, Magyarország, Lengyelország és Románia.

Háttér-információk

Az esetleges tagállami jogsértések feltárásáért és kezeléséért az Európai Bizottság felelős. Az Európai Unió Tanácsának, amely az egyes tagállamok kormányait képviseli, jóvá kell hagynia a Bizottság által a feltételrendszerrel szembeni rendelet alapján javasolt védintézkedéseket, valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz e tekintetben fennálló hiányosságait kezelő konkrét mérföldköveket és célokat. A Bizottság a kohéziós alapok kiadásainak visszatérítését is leállíthatja, ha a jogállamisági elveket figyelmen kívül hagyják. Ezen túlmenően az uniós költségvetés Bizottság általi kezelésének elszámolására irányuló éves folyamat (mentesítés) során az Európai Parlament is foglalkozhat a jogállamisággal kapcsolatos kérdésekkel.

Az Unió hosszú távú költségvetése 2021 és 2027 között 1211 milliárd euró finanszírozást biztosít, ebből 361 milliárd euró a kohéziós politikai alapokból származik. Emellett a NextGenerationEU pénzügyi csomag 2021 és 2026 között 807 milliárd eurót bocsát az uniós országok rendelkezésére, ebből 724 milliárdot a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül.

„A jogállamisági elvek: a Bizottság fellépése az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében a kohéziós politikát és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt illetően” című, 01/2023. sz. ellenőrzési előzetes angol nyelven elérhető a [Számvevőszék honlapján](#). Az ellenőrzési előzetesek az ellenőrzés megkezdése előtt végzett előkészítő munkán alapulnak. Tartalmuk nem tekinthető ellenőrzési észrevételeknek, következtetéseknek vagy ajánlásoknak. Az ellenőrzési jelentés maga körülbelül egy év múlva várható.

A sajtó rendelkezésére áll:

a Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502